

אין עוד מלבדו
 עיר יהוד ומיוחדת
 "פר' יצחק ר' יצחקים כסא ודאר'ן קדם רגלי אי יזה בית אשר תבנו לי יאי יזה מקום מנוחתי"
בית שלמה

פרשת חוקת תשפ"ג

גליון 344
נא לשמור על קדושת הגליון

נא לא לעיין בו בשעת התפילה וקריאת התורה

בס"ד

לעילוי נשמת

מורי ורבי יצחק ב"ר יעקב יגן
 הרה"ק רבי חיים אבישלום ב"ר עזרא
 מו"ר אבי ר' דוד שלום ב"ר שלמה דב
 אליעזר ב"ר דוד
 הרה"ק רבי ברוך פרענקל תאומים ב"ר
 יהושע יחזקאל פייבל
 הרה"ק רבי שמחה בונים ב"ר אברהם
 מרדכי
 הרה"ק רבי מאיר מדויקוב ב"ר אליעזר
 הרה"ק רבי מרדכי מקומניר ב"ר אברהם
 הרה"ק רבי יעקב ב"ר אליעזר ליפמן
 הרה"ק יקותיאל יהודה ב"ר צבי הירש
 הרה"ק רבי יוסף שלמה ב"ר ניסים
 רבנו יעקב יצחק חיות ב"ר אברהם
 הרה"ק רבי צבי הירש ב"ר יצחק אייזיק
 הרה"ק רבי אלחנן וסרמן הי"ד זיע"א
 הרה"ק רבי אהרן טביש ב"ר יעקב
 רבי יעקב ב"ר אשר
 הרה"ק רבי מרדכי ב"ר יהואל מיכל
 הרה"ק רבי מרדכי ב"ר פינחס מקארין

פרפראות בדרך מוסר על פרשת השבוע

יוצא לאור ע"י עמותת "משנה שלמה" כל הזכויות שמורות

לקבלת גליון זה למייל שלחו בקשה ל- MISHNA.SHLEMA@gmail.com | לתרומות והקדשות ולהפצה 052-580-2345

"וְכַל כָּלִי פְתוּחַ אֲשֶׁר אֵין צְמִיד פְּתִיל עָלָיו טָמֵא הוּא" (י"ט, ט"ו)

כל שיש לו תפילין בראשו ותפילין בזרועו וציצית בבגדו ומזוזה בפתחו ואומר "חונה מלאך ה' סביב ליראיו ויחלצם" (מנחות מ"ג ע"ב) ניתן לראות רמז למימרא זו של הגמרא בפס' הנ"ל שכן כל"י ר"ת כהנים לוויים ישראלים היינו כל אחד מעם ישראל שאין לו מזוזה בפתח ביתו היינו פתוח ללא שמירה צמיד אלו צמד התפילין של יד ושל ראש ופתיל היינו שאין לו גם פתילי ציצית בבגדו טמא הוא שכן אדם שאינו עוסק במצוות בהכרח שיעשה עבירות כי אין מצב ביניים

"וַיִּשְׁלַח מֹשֶׁה מַלְאָכִים מִקֹּדֶשׁ אֶל מֶלֶךְ אֲדוֹם" (כ', י"ד)

"כִּי מַלְאָכָיו יֵצְאוּ לָךְ לְשַׁמְרֶךָ בְּכָל דְּרָכֶיךָ" (תהילים צ"א, י"א)
 ידוע מאמר הזוהר כי שני מלאכים אחד של יצר הטוב ואחד של היצה"ר הולכים תמיד עם האדם מיום הבר מצווה ואם בא האדם להיטהר היצה"ר נכנע מלפניו ושולט הימין על השמאל (חוק לישראל וישלח יום ראשון) ורואים זאת בפס' הנ"ל כי מלאכיו יצאו לך היה צריך להיות כתוב יצוה להם לשמרך בכל תנאי אלא הקב"ה ציוה לאדם לקיים את התורה כמו שכתוב תורה צוה לנו משה ואומר דוד המע"ה שאם תקיים את מה שצה לך הקב"ה דהיינו התורה המלאכים ישמרו עליך בדרך כלומר שלא ידאג האדם אם הוא

"וַיָּמַת אַהֲרֹן שֵׁם בְּרֵאשׁ הַהֵר" (כ', כ"ח)

נכתב בגמרא בסנהדרין (ו' ע"ב) "שנאמר כי המשפט לאלקים הוא וכן משה היה אומר יקוב הדין את ההר אבל אהרן אהב שלום ורודף שלום ומשים שלום בין אדם לחבירו שנאמר תורת אמת היתה בפיו ועולה לא נמצא בשפתיו בשלום ובמישור הלך אתי ורבים השיב מעוק" ונשאלת השאלה כיצד הצליח אהרן להרחיק את האנשים מעברות ע"י אהבה מה שלא מצאנו אצל אנשים אחרים כגון משה רע"ה אלא ניתן להסביר זאת בכך כי היות והאנשים ראו את ישרות ליבו של אהרן שכן רוצה הוא רק בטובתם לכן אמר להם ליבם שכדאי להקשיב לאהרן הכהן הרוצה בטובתם וכיצד הם ראו את ישרותו של אהרן לפי שהיה אומר להם אהרן ראו ע"י המריבה שלכם יש סיכוי שמישהו מכם יעשה עוון ח"ו כגון בשבועת שווא או בגזל וכדומה ואז הוא יצטרך להביא קרבן על עונו ואם תביאו קרבן

משנת הצדיק - הרה"ק יוסף שלמה דיין זצוק"ל זי"ע - ט' תמוז

הרב יוסף שלמה דיין היה מקובל ומאתר קברי צדיקים שנחשב לצדיק נסתר. הרב יוסף נולד בעיר חלב שבסוריה בשנת 1924 לרב ניסים ולג'מילה דיין. אביו היה בן למשפחת רבנים מיוחסת לדוד המלך שנמנה עם דיני הקהילה ועסק בהוראת תלמידים. בצעירותו התחנך על ידי אביו ולמד ב"כותאב" שהיה תלמוד תורה קהילתי. בשנת 1934 בהיותו בן עשר, עלה עם משפחתו לישראל, כאן השתכנה המשפחה בשכונת רחביה שבירושלים והוא החל ללמוד בתלמוד תורה מקומי, בנוסף לחינוך של אביו. בהיותו בן 18, ועם פטירת אביו בשנת 1942 החל לעבוד כנהג הובלות. לאחר עלילה ומעצר מצד השלטון הבריטי החליט לפרוש מהעבודה ולהקדיש את חייו ללימוד תורת הקבלה וקיום מצוות. עם התקדמותו בלימוד תורת הקבלה החל ללמוד יחד עם הרב מרדכי שרעבי זי"ע ביחידות, והתחבר גם לעולם התיקונים. בהמשך נודע גם כתלמידו של הרב חיים סינאוני זי"ע ולמד מפיו רבות.

בשנת 1984 קיבל את אישורם של גבאי בית הכנסת נזר אהרון בבית וגן לבנות היכל על פי תוכניתו ומכספו, לאחר שיוזמה ראשונה שלו בעניין כשלה, ולאחר שחסך את הסכום במשך כעשור. הוא גייס לשם כך קבלן וליווה אותו בתהליך הבנייה מקרוב. ביום שישי ט' בתמוז תשמ"ה נפטר, עם היודוע הבשורה, ערכו לו תלמידיו הלווייה מזוהרת טרם כניסת השבת והוא נטמן בהר המנוחות שבירושלים. במשך חייו דאג להסתיר מעיני הציבור את עיסוקו בלימוד תורת הקבלה וחי את חייו בסתר ובצנעה. הוא נהג ללבוש בגדים פשוטים הרחוקים במראם מלבושם של רבנים. למשך תקופות ממושכות היה נעדר מירושלים להתבודד על קבריהם של תנאים ואמוראים בגליל ובשאר רחבי הארץ, שם נהג לעשות תיקונים ולקרוא תפילות שונות.

במיוחד נהג לפקוד את קברו של שמואל הנביא בירושלים מדי יום יחד עם קבוצת אברכים שארגן. מקומות נוספים אותם נהג לפקוד הם הכותל המערבי, קברו של שמעון הצדיק, הר הזיתים ועוד. בזכות תפילותיו ותיקוניו במקומות אלו, הוא נחשב לבעל מופת בקרב תלמידיו. מלאכת איתור מספר קברי צדיקים בצפון הארץ מיוחסת לו, והוא נהג מדי קיץ לצבוע ולסייד את מצבות הקברים שמצא. בין היתר נהג לחלק צדקה בסתר למשפחות שהיו במצוקה.

פעם הזדמנו שני הצדיקים הרב וולטוך והרב דיין לפונדק אחד ניגש אליהם אברך ושמו יוסף ושטח את בקשתו במטותא מכם התפללו עבורי להשי"ת שיפקדני בבן זכר שני הצדיקים הביטו אחד בשני ואמרו לו מקובל בידינו סגולה כל מקום שיושבים בו שלושה אנשים יראי שמים ושמים יוסף אזי מתברכים בשפע רב וגורמים לשעת רצון שמח יוסף על דבריהם וביקש לברר מפייהם מדוע דווקא נקטו במספר שלושה לא יותר או פחות וכן מפני מה דווקא השם יוסף גורם לשפע אולם הצדיקים לא פירשו דבריהם רק הוסיפו וברכוהו שיזכה בעה"ת בבן זכר. ברכתם עשתה רושם בשמים ובאותה שנה זכה יוסף בבן זכר ומצאנו כי הסגולה של שלושה אנשים בשם יוסף גורמת לשפע עפ"י מה שכתוב בספר שער הכוונות בדרוש ראש השנה שם נאמר כי שלוש פעמים יוסף הוי גימטריא 468 שזה מכוון כנגד "יד חותם" דהיינו גם 468 בגימטריא באותו מקום מדובר על שעת הרצון שמתעוררת בעולם בהושענא רבה שבו נעשה בחינת חותם החיצון למעלה ובו נמסרין הפיתקין ועוד מוזכר שם רמזים עמוקים וביניהם כתוב כי שמונה עשרה פעם שם הוי"ה עולה בגימטריה שלוש פעמים יוסף דהיינו 468 וכן לפי סדר א"ת ב"ש אותיות יוסף הן מ.פ.ח.ו ועולה בגימטריה 134 ג"פ מ.פ.ח.ו עולה 402 שזה בגימטריה בקש וזה שנאמר בקש שלום ורודפוהו בקש רמז שלוש פעמים יוסף בא"ת ב"ש שלום למי שהשלום שלו ורודפוהו בקשה שייקשו תרדפוהו להתקיים הנה עוד עובדה המראה כי במשפט אחד ששני הצדיקים הללו מקופלים רזין רזין ושמות קדושים

הרב דיין קיבל טובת הנאה מיהודי אחד, מאחר שסיגל לעצמו את מידת הכרת הטוב לכן חיפש דרך לגרום קורת רוח לאותו יהודי בתוך כך נודע לו כי ליהודי זה ישנו בן שהינו ערירי זה שנים מספר, נטל הרב דיין על כתפיו את המשימה לפעול עבור הבן. מה עשה הוא הפציר בבן חשוך הילדים שיצטרף לתפילות שנערכות מדי שבוע בקבר שמואל הנביא ומובטח לו שיפקד בבנים פעמים בודדות בלבד הגיע הבן לתפילות ותיכף ומיד התבשר בבשורה טובה כי אשתו מעוברת ולשמחתו לא היה גבול (כל הסיפורים מתוך הספר עור יוסף ח')

פעם אחת שמע הרב דיין יהודי שהטיל כסף לקופת צדקה ואמר הריני מתנדב מעות אלו לצדקה לעילוי נשמתו מיד תקנו הרב דיין ואמר לצחצוח נשמתו תאמר כי כל זמן שאדם חי יכול הוא למרק ולצחצח את נשמתו מכל כתם ורוב שכן כך היתה דרכו של ר' יוסף לדאוג תמיד אך ורק לצחצוח ולזיכור הנשמה האלוהית

דובב שפתי ישנים – ליקוטים מספרים שפחות מוכרים

נשמת חיים – הרה"ק רבי חיים משאש זצוק"ל זי"ע

"קח את המטה והקהל את העדה אמה ואהרן אחיך ודברתם אל הסלע לעיניהם ונתן מימיו והוצאת להם מים מן הסלע והשקית את העדה ואת בעירם" (כ', ח')

אמר והשקית דהיינו שלא יוכלו לקחת מים רק עד שיתן רשות לכל אחד ואחד לקחת ובלי רשות לא ימצאו מים וזהו פירוש והשקית וזה אחר ועכוב וצער גדול לרשעים ועי"כ יתקדש שם שמים ברבים שידעו ויכירו הרשעים מעלת הצדיקים והבינוניים ויחזרו בתשובה להיות לצד הפחות כבינוניים והבינוניים יעלו במעלות כצדיקים וכן מצינו במן שהיו בו מדרגות אלו כמ"ש המפרשים בפרשת המן עי"ע ואך משה רבינו ע"ה מרוב ענוותנותו ושלא לבייש את הרשעים חשב את עצמו וכל ישראל כבינוניים והכה את הסלע ותשת העדה ובעירם בערבוביא כצדיק כרשע כבינוני ועל זה נעש הוא ואהרן שהסכים על ידו ולא מיחה שאף שהוא גדול ממנו בחכמה ובמעלה מ"מ היה לו למחות דבמקום שיש חלול ה' אין חולקים כבוד לרב וע"כ אמר ה' לשניהם יען לא האמנתם בי שאתם וראשי שבטיכם וכיוצא בהם צדיקים גמורים הם וראוי ליעשות על ידכם נס גדול שבדבור בעלמא היה הסלע נותן מימיו שאז היה מתקדש שמי אצל הבינוניים והרשעים וכמש"ל ע"כ

בעניין מי מריבה רבו הפירושים כמ"ש הראב"ע והרמב"ן ז"ל שאספו כל הפירושים או רובם וסותרו ובנו ע"פ תוקף חכמתם עי"ע ועניי אני הנני מסתמך על מ"ש רז"ל ע' פנים לתורה ואענה גם אני חלקי במה שנקדים מאי דקשיא לי בהאי קרא קח את המטה והקהל את העדה אתה ואהרן אחיך ודברתם אל הסלע לעיניהם ונתן מימיו והוצאת להם מים מן הסלע והשקית את העדה ואת בעירם והקושי מבואר א' מה צורך בלקיחת המטה אחר שאינו עושה בו מאומה רק ודברתם ב' והוצאת להם מים הוא שפת יתר ג' הול"ל וישתו העדה ובעירם ומה הלשון אומרת והשקית ומה גם דכלו שפת יתר דודאי הוא דלשתות הם

ואשר אנכי אחזה לי בזה הוא כי היו בישראל שלושה מינים צדיקים גמורים בינוניים רשעים ולכן כדי להוציא מים לצדיקים אמר ודברתם אל הסלע ונתן מימיו דזכות הצדיקים נפישא ודבור בעלמא יספיק ולצורך הבינוניים נאמר והוצאת להם מים מן הסלע דהיינו ע"י פעולה בידיים שהיא ע"י הכאה במטה שהוא נס פחות וגרוע הרבה מהוצאה ע"י הדיבור ולזה הוצרך ללקיחת המטה ולצורך הרשעים

סגולה לפרנסה – שמירת הלשון

"וישלח ה' בעם את הנחשים השרפים וינשכו את העם וימת עם רב מישראל" (כ"א, ו')

רש"י – וינשכו את העם – יבא נחש שלקה על הוצאת דבה ויפרע ממוציאי דבה. יבא נחש שכל המינין נטעמים לו טעם אחד ויפרע מכפויי טובה שדבר אחד משתנה להם לכמה טעמים

גול ולשון הרע וכיוצא בזה וע"י אמונה זו בקב"ה יזכה האדם לכל טוב ושפע רוחני וגשמי. עוד ניתן לרמוז את סמיכות תלונות בני"ע על המן לפטירתו של אהרן שכן ידוע כי הפרנסה מצויה כאשר יש שלום בית בבית והאיש והאישה מכבדים אחד את השני כמו שכתוב בגמרא (בבא מציעא נ"ט, ע"א) "וא"ר חלבו לעולם יהא אדם זהיר בכבוד אשתו שאין ברכה מצויה בתוך ביתו של אדם אלא בשביל אשתו שנאמר ולאברם הטיב בעבורה והיינו דאמר להו רבא לבני מחוזה אוקירו לנשייכו כי היכי דתתעתרו" וידוע כי אהרן היה עושה שלום בית בין איש לאשתו ומסתמא שלאחר פטירתו התרופף קצת השלום בית בביתם ולכן סמיכות הפרשיות שכאשר התחילו הבעיות בשלום בית מיד גם הגיעו הבעיות בפרנסה ולתלונות בני"ע על המן

כבר כתבו חז"ל רבות בדבר הקשר בין שליחת הנחשים ע"י הקב"ה לבין תלונת בני"ע על המן שהוא היה בעצם הפרנסה של עם ישראל במדבר וניתן בס"ד לראות קשר נוסף שכן פעמים אנו מוצאים אנשים המדברים לשון הרע במקום עבודתם לפי שהם חושבים שע"י כך הם ישיגו קידום או ע"י כך יתרשמו מהם לטובה באם הם יכפישו אנשים אחרים על זה בא הכתוב ללמד כי ע"י דיבור לשון הרע לא משיגים פרנסה אלא ח"ו קורה בדיוק ההיפך שכן ידוע מספרים שאם אדם בוטח בבן אדם מסוים דווקא אותו האדם יתנכל אליו חזרה אלא צריך האדם לשים בה' מבטחו ולהכניס אל ליבו כי מה שהוא צריך לקבל ולהרוויח הוא יקבל ואין צורך "לעזור" לקב"ה להעניק לנו את מה שאנחנו צריכים לקבל ובפרט לא ע"י דברים שיש בהם איסור כגון